

Obavijest

Međunarodni znanstveni skup: Sigurnost na jugoistoku Europe

Vrbovsko, 18.-20. prosinca 2001.

U gradu Vrbovskom pod pokroviteljstvom gradonačelnika Zagreba od 18. do 20. prosinca 2001. održan je međunarodni znanstveni skup "Sigurnost na jugoistoku Europe". Skup je održan u organizaciji Hrvatske udruge za međunarodne studije i Atlantskog vijeća Hrvatske. Središnji dio znanstvenog skupa održan je 19. prosinca 2001.

Na skupu su sudjelovali znanstvenici iz Hrvatske, Slovenije, Makedonije, Bosne i Hercegovine i Jugoslavije. Uz sudionike na skupu su bili prisutni i brojni gosti, predstavnici Ministarstva obrane, Ministarstva vanjskih poslova, grada Zagreba, Glavnog stožera Oružanih snaga RH, Ureda predsjednika te diplomatski predstavnici NR Kine, Velike Britanije, Španjolske, Poljske, Jugoslavije i Slovačke. Na početku skupa sve sudionike i goste pozdravio je prof. dr. Siniša Tatalović s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu.

Održano je ukupno sedam izlaganja koja su izložili znanstvenici, sudionici skupa. U uvodnom izlaganju prof. dr. Radovan Vukadinović s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu dao je opći pregled stanja sigurnosti na jugoistoku Europe. Prof. Vukadinović je naglasio da je postignut određen stupanj sigurnosti i suradnje u "regiji koja to nije", ali ima još mnogo neriješenih problema pa se trenutno stanje može označiti kao "nestabilna sigurnost".

Dr. Dragi Stefanovski iz Skopja je ključnim za sigurnost regije označio albansko pitanje na Kosovu i u Makedoniji. Problem je to koji treba rješavati na razini regionalne zajednice. Dr. Miroslav Hadžić iz Beograda govorio je o situaciji u Jugoslaviji koja se suočava s problemima transformacije države i društva u postmiloševićevskom razdoblju. Prijetnje sigurnosti nisu vanjske nego unutarnje – to su brojni gospodarski, socijalni i politički problemi s kojima se suočava društvo u Srbiji i Crnoj Gori. Na sigurnost u SRJ djeluje i njena neizvjesna budućnost, jer će u slučaju neovisnosti Crne Gore ova država prestati postojati.

Dr. Marko Tadić iz Sarajeva izložio je ukratko stanje u Bosni i Hercegovini koje je, po njegovim riječima, vrlo loše i treba ga mijenjati. Daytonski mirovni sporazum i njegova provedba doživjeli su potpun neuspjeh. BiH je suočena s brojnim političkim, gospodarskim i socijalnim poteškoćama. Moguća su tri rješenja situacije u BiH: preustroj u decentraliziranu treću republiku s jakom lokalnom upravom i samoupravom, uspostava BiH kao federacije kantona te uspostava tri entiteta kao multietničkih i ekonomskih cjelina koje ne bi morale imati homogen prostor i striktno određene granice.

Dr. Branko Vignjević iz Banja Luke dao je prikaz stanja sigurnosti u Republici Srpskoj koja se suočava s mogućnošću ukidanja svog postojanja zbog opstrukcije provedbe reformi i slabe suradnje s međunarodnom zajednicom.

Mr. Iztok Prezelj iz Ljubljane izložio je slovensku sigurnosnu perspektivu koja se nalazi između euroatlantskih integracija i jugoistoka Europe čiji Slovenija više nije dio, ali još uvijek osjeća posljedice pripadnosti tom prostoru. Slovenija je nakon prekida veza počela ponovno uspostavljati veze s jugoistokom Europe pa je prisutna u raznim inicijativama.

Završno izlaganje održao je prof. dr. Siniša Tatalović s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu. Prof. Tatalović je izložio stanje sigurnosti u Republici Hrvatskoj te iznio probleme s kojima se suočava Hrvatska na putu u Europu i u rješavanju sigurnosnih problema. Temeljni problemi su nestabilnost jugoistoka Europe, nedostatak temeljnih sigurnosnih dokumenata, loše ratno nasljeđe u sustavu, nedostatak političke volje za promjenama. Uz probleme koji pogađaju svaku državu, tu su i problemi koji pogađaju sve države regije – to su nelegalne migracije, organizirani kriminal, ekološki problemi itd. Nakon prijepodnevnih i poslijepodnevnih izlaganja održana je diskusija u kojoj su sudionici i gosti skupa imali priliku iznijeti svoja razmišljanja, postaviti pitanja te voditi raspravu o postavljenim pitanjima.

Možemo zaključiti da je sigurnost na jugoistoku Europe tema koja uvijek izaziva zanimanje te je znanstveni skup s ovom tematikom rezultirao velikim uspjehom. Nadamo se da će u budućnosti biti još ovakvih znanstvenih skupova jer su u svakom slučaju potrebni.

Petar Kurečić